

Opinnäytetyön koettu hyöty ammatti- korkeakoulun alumnien arvioimana

Hannu Kotila

KT, yliopettaja
Haaga-Helia, Ammatillinen opettaja-
korkeakoulu
hannu.kotila@haaga-helia.fi

Liisa Vanhanen-Nuutinen

TtT, yliopettaja
Haaga-Helia, Ammatillinen opettaja-
korkeakoulu
liisa.vanhanen-nuutinen@haaga-helia.fi

Kimmo Mäki

KTT, yliopettaja
Haaga-Helia ammatillinen opettaja-
korkeakoulu
kimmo.maki@haaga-helia.fi

Altti Lagstedt

FT, yliopettaja
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
altti.lagstedt@haaga-helia.fi

Aki Taanila

FM, lehtori
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
aki.taanila@haaga-helia.fi

Pirjo Aura

tradenomi, T&K-koordinaattori
Haaga-Helia, Ammatillinen opettaja-
korkeakoulu
pirjo.aura@haaga-helia.fi

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Tiivistelmä

Ammattikorkeakouluopintojen opinnäytetöiden aiempi tutkimus on kohdistunut opiskelijan ammatilliseen kasvuun, opinnäytetyön ohjaukseen, arviointiin ja valmistumiseen. Artikkelin uusi näkökulma on opinnäytetyön koetussa hyödyssä ammattikorkeakoulusta valmistuneiden alumnien arvioimana.

Tutkimusaineisto kerättiin alumnikyseilyssä, joka tutkittavassa ammattikorkeakoulussa toteutettiin keväällä 2020. Kyseily kohdistettiin alumneille, joiden tutkinnon suorittamisesta oli kaksi vuotta. Artikkeliperustuu 644 alumnin vastauksiin ja osana aineistona kyseisen ammattikorkeakoulun kolmessa suurimmassa koulutusohjelmassa tutkintonsa suorittaneiden alumnien vastauksiin (n=296), koska niiden vastaajamäärät mahdollistivat tilastollisen vertailun. Aineisto analysoitiin kuvailevilla tilastollisilla menetelmillä. Lisäksi testattiin muuttujien välisiä yhteyksiä. Avoimien kysymysten vastaukset analysoitiin temaattisella sisällön analyysillä.

Tutkimuksen tulosten mukaan alumnin tekemän opinnäytetyön muodolla (tutkimuksellinen, toiminnallinen tai päiväkirjamuotoinen) oli yhteyttä hänen kokemaansa hyötyyn opinnäytetyön tekemisestä. Opinnäytetyön tärkein koettu hyöty oli asiantuntijuuden kehittymiselle, vähiten opinnäytetyöstä oli hyötyä työmarkkina-asemalle. Eri koulutusohjelmista valmistuneet alumnit kokivat opinnäytetyön hyödyn samansuuntaisesti. Koulutusohjelmien välillä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja. Opinnäytetyössä harjaannuttiin tieteellisessä kirjoittamisessa, systemaattisessa tiedon prosessoinnissa, informaation hakemisessa ja toiminnan perustelemissä.

Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiltä odotetaan työelämän kannalta merkittäviä tuloksia. Jatkossa tulisi pohtia, miten korkeakoulun, työelämän ja opiskelijan intres-

sit saadaan kohtaamaan siten, että opiskelijat voivat kokea opinnäytetyön hyödylliseksi työn ja oppimisen integroinnissa.

Avainsanat: *opinnäytetyö, koettu hyöty, ammattikorkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulu*

The benefits of thesis in higher education studies – Alumni perspective

Abstract

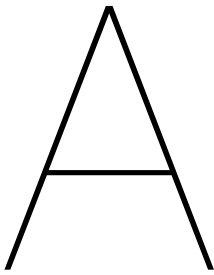
The research of theses in higher education have focused on student's professional growth, supervision, evaluation and completion of thesis work. This article examines the experiences of higher education graduates, alumni, about thesis and its benefits.

The data was collected via alumni survey, which was done in spring 2020. The target group had graduated from the University of Applied Sciences two years earlier. This article is based on data of 644 alumni and, as sub-data, on the responses of graduates of the three largest degree programmes (n=296). The data were analysed by descriptive statistical methods and, in addition, the associations between the variables were tested. The open-ended questions were analysed by thematic content analysis.

According to the results, the form of thesis (research, functional or diary) was related to the perceived benefits. Thesis was most beneficial to development of expertise. In the thesis process following competencies were emphasised: scientific writing, systematic information processing, information retrieval and justification of activities.

Keywords: *higher education degree, thesis, benefits*

Johdanto

ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden luonne on ollut kiinnostuksen kohteena kautta korkeakoululaitoksen historian (Himanka, 2018, ss. 106–129; Välimaa, 2018, ss. 338–364). Siksi on luonnollista, että ammattikorkeakoulujärjestelmän synty- ja vakiintumisaikaan 1991–2000 liittyy myös keskustelu opinnäytetöiden roolista tutkinnon osana. Tälle vakiintumisajalle ja sitä seuraaville vuosille sijoittuvat kansalliset opinnäyteväitöskirjojen aineistot (Julkunen, 2002; Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005; Heinonen, 2006; Leinonen, 2012; Vuorijärvi, 2013).

Ammattikorkeakoulun opinnäytetöissä korostetaan työelämälähtöisyyttä, ja opinnäytetyön myötä opiskelijan on tarkoitus saada harjaannusta ja osaamista työelämän tarpeisiin. Opinnäytetyön keskeinen vaikuttavuustavoite onkin opiskelijan työelämävalmiuksien parantaminen ja työllä etenemisen helpottaminen (Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005, s. 33). Onnistuneen opinnäytetyöprosessin lähtökohta onkin opiskelijan, työelämän ja ammattikorkeakoulun hyvä yhteistyö (Väänänen ja muut, 2021).

Vaikka nämä opinnäytetyön vaikuttavuustavoitteet tunnistetaan ammattikorkeakoulukentällä, ei opinnäytteiden laajemmasta vaikuttavuudesta kuitenkaan ole suomalaisessa ammattikorkeakoulukentässä ajantasaista tutkimusta. Opiskelijoilta kerätään valmistumishetkellä palautetta myös opinnäytetyöstä, mutta kokemuksia opinnäytetyön vaikuttavuudesta ei ole tutkittu niiltä, jotka ovat valmistumisensa jälkeen olleet työelämässä jonkin

aikaa. Tämän vuoksi tässä tutkimuksessa kiinnostuksen kohteeksi nostetaan opinnäytetöiden koettu vaikuttavuus opintojen ja työelämään siirtymisen jälkeen. Koettua vaikuttavuutta tarkastellaan ammattikorkeakoulun alumnien arvioimana.

Aikaisemmat tutkimukset

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyön vaikuttavuutta korkeakoulusta aiemmin valmistuneen eli alumnin näkökulmasta on tutkittu tarpeettoman vähän. Aiemmille opinnäytetöihin liittyville tutkimuksille on tyypillistä instituutionäkökulma: tarkastelunäkökulma lähtee opintojen ajalta ja korkeakoulun sisältä. Ne käsittelevät opinnäytetyötä tekstilajina tai -genrenä (Lankinen & Vuorijärvi, 2010; Vuorijärvi, 2013), opiskelijoiden vertaistoiminnan ja -oppimisen (Leinonen, 2012), argumentaation (Julkunen, 2002), ohjaajien (Heinonen, 2006) sekä työelämälähtöisyyden (Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005) näkökulmista. Monet tutkimukset keskittyvät ohjaajan, opiskelijan ja työelämän edustajien kokemuksiin tai odotuksiin opintojen aikana (ks. esim. Heinonen, 2006; Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005).

Edellä esitetyt opinnäytetutkimukset keskittyvät Suomeen, mutta myös muualla Euroopassa on tutkittu alemman korkeakoulututkinnon opinnäytetyötä. Myös näissä tutkimuksissa on oltu kiinnostuneita siitä, millainen osa opintoja opinnäytetyö on. Näissä tutkimuksissa on tarkasteltu muun muassa opinnäytetyön muotoja (Meeus ja muut, 2004), trendejä (Lunden ja muut, 2016), ohjaajan roolia (Holmberg, 2006), opiskelijoiden asenteita (Lundgren & Halvarsson, 2009) ja opinnäytetyön arvioinnin kriteereitä (Kapborg & Berterö, 2002; Llauro-Serra ja muut,

2018). Alumniien näkökulma on jäänyt vähemmälle tarkastelulle. Näyttää myös siltä, että aihetta on tutkittu erityisesti käytännöllisesti suuntautuneilla aloilla, kuten terveysalalla (Gallart ja muut, 2015) ja opettajankoulutuksessa (Kowalczyk-Walędziak ja muut, 2019).

Yleensä opinnäytteeseen liitetään argumentaation oppiminen. Lundgrenin ja Robertssonin (2013) mukaan lähdekritiikin ja tieteellisen kirjoittamisen oppimisen lisäksi opinnäytetyö voi toimia siltana teoreettisen koulutuksen ja käytännön välillä ja opinnäytetyössä saavutetut taidot ovat siirrettävissä ammattitehtäviin. Aguayo-Gonzalezin ja muiden (2020) tekemässä tutkimuksessa havaittiin, että opiskelijat olivat oppineet opinnäytetyöprosessin aikana pääasiassa akateemista kirjoittamista, lähteiden hakua, tutkimustaitoja ja kriittistä ajattelua. Edellä mainittujen tutkijoiden mukaan nämä taidot ovat yleisesti opinnäytetyössä tavoiteltuja. Ne ovat heidän mukaansa eri taitoja, kuin mitä työelämässä heidän tutkimallaan hoitoalalla tarvitaan.

Olellaisen aiemman tutkimustiedon tavoittamista vaikeuttavat sekä kansalliset erot opinnäyteprosesseissa ja siitä syntyneessä tuotoksessa. Eri koulutusaloilla on erilaisia opinnäytekuluttuureja. Ammattikorkeakoulutuksen tuottama yleinen kriittinen ajattelu ja yleiset geneeriset taidot kytketään usein itsestään selvästi opinnäytteeseen tarkastelematta koettua hyötyä työelämässä (Evens ja muut, 2013; katsauksia esim. Hyytinen, 2015; Tuononen, 2019). On aika kääntää katse opinnäytetyön ammatilliseen vaikuttavuuteen ja tarkastella koettua hyötyä valmistuneiden alumniien näkökulmasta. Vertailukohtana on aiempi kansallinen ammattikorkeakoulun opinnäytteisiin liittyvä tutkimus.

Opinnäytetyön tavoitteet

Ammattikorkeakoulujen opinnäytetyön oletetaan tuottavan uutta osaamista sekä opiskelijalle että työelämälle. Siten opinnäyte on osa ammattikorkeakoulujen hyödyn ja tuottavuuden diskurssia. Diskurssia on vahvistanut osaamisperustaisen koulutuksen esiinmarssi, mikä on kiinnittänyt opetuksen ja TKI-työn vahvemmin työelämään (Frilander-Paavilainen 2005, s. 33). Tutkimusten mukaan työelämä odottaa opinnäyteistöiltä vahvaa käytännöllisyyttä ja hyödynnettävyyttä (Rissanen, 2003; Jolkkonen, 2007). Frilander-Paavilaisen (2005) ammattikorkeakouluopettajille, opiskelijoille ja työelämän edustajille suunnattu tutkimus osoitti, että opinnäytetyö kehittää sekä yksilöllistä (opiskelijan) että yhteisöllistä (työelämän ja ammattikorkeakoulun) asiantuntijuutta.

Kun tarkastellaan opinnäytetyön tavoitteita opiskelijan näkökulmasta, tutkimuksissa korostuvat opiskelijan ammatillinen kasvu ja ammatissa vaadittavien taitojen kehittyminen (Jolkkonen, 2007; Lagstedt & Kotila, 2015). Onkin tärkeää, että opinnäytetyö kehittää opiskelijan kykyä ymmärtää kompleksisia sosiaalisten suhteiden ja työn organisoimien järjestelmiä (Aho & Hollanti, 2007), jotta opiskelija on kykenevä toimimaan sujuvasti työelämän prosesseissa.

Opinnäytetyö ilmentää koulutusalan perinteitä monin tavoin: ohjausta, työelämäyhteyksiä ja asiantuntijayhteisön kirjoittamisen genreä. Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö ei edusta yhtä yhtenäistä genreä eikä suoraan ohjaa koulumaisen kirjoittamisen konventioiden hallintaan, vaan se näyttäytyy muuttavana tekstilajien kirjona. Opinnäytetyö auttaa opiskelijaa kiinnittämään oman alansa

asiantuntijayhteisön diskurssiin (Vuorijärvi, 2013).

Opinnäytetyö ammattikorkeakoulututkinnossa – muodot ja ohjaus

Suomessa ammattikorkeakouluopin-
tojen päätösvaiheessa opiskelija laatii opinnäytetyön, jonka laajuus on tyypillisimmillään 15 opintopistettä. Koko tutkinnon laajuus on 210–270 opintopistettä. Opinnäytetyötä ja sen luonnetta säädellään hyvin kevyesti asetustasolla. Korkeakoulukohtaisia, tutkintosääntökohtaisia ja koulutusohjelmakohtaisia ohjeita on runsaasti.

Ammattikorkeakouluopintoja säätelevän asetuksen mukaan ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu opinnäytetyö. Tutkintoa varten opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa (Asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014: 2, 4 ja 8 §).

Opinnäytetyön kulttuurit yliopistoissa ovat ajan saatossa muuttuneet vain vähän. Opinnäytetyöseminaarit ovat olleet yksi keskeisempiä työskentelymuotoja. Seminaari-istuntojen käsikirjoitus on ollut vakiintunut: töiden esittely, opponointi, yleiskeskustelu ja ohjaajan palaute. Vuorovaikutuksen näkökulmasta seminaarit ovat olleet ohjaajakeskeisiä ja opinnäytetyön ohjaaminen on keskittynyt vain ohjaajan näkökulmiin oikeasta tai väärästä suunnasta työn tutkimuksellisuuden ja substanssin suhteen. Kirjoittamisen taito on korostunut asiantuntijuuden kasvussa, kun taas muut osaamistavoitteet ovat jääneet syrjään (Nummenmaa & Lautamatti, 2004).

Työelämätarpeiden ja tutkintotavoitteiden pohjalta on kehitetty erilaisia opinnäytetyötyyppejä. Opinnäytetyön tyypeistä on tunnistettavissa ainakin kolme päägenreä: tutkimustyyppinen, toiminnallinen ja päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö. Kaikissa ammattikorkeakouluissa tai yksittäisissä koulutusohjelmissa ei välttämättä ole käytössä kaikkia opinnäytetyötyyppejä, eikä mitään yhtenäistä, koko maan kattavaa linjaa ole. Valtaosa kaikista opinnäytetöistä pyritään kiinnittämään tavalla tai toisella kohdeyrityksen tai -organisaation toimintaan (ks. esim. Lindstedt ja muut, 2020).

Tutkimustyyppisessä opinnäytetyössä opiskelija toteuttaa määrällisen tai laadullisen tutkimuksen ja laatii tutkimuksesta raportin. Tehty tutkimus on pääasiassa soveltavaa, työelämään kytköksissä olevaa tutkimusta, joka voi olla toimintatutkimusta, kehittävää työn tutkimusta tai esimerkiksi palvelu- ja markkinointitutkimusta (Hakala, 2019).

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tavoitteena on käytännön toiminnan kehittäminen, esimerkiksi laatimalla ohjeistuksia tai organisoimalla työtä uudella tavalla. Tällaisen opinnäytetyön raportissa kuvataan opinnäytetyössä kehitetty tuotos ja sen valmistumiseen johtanut prosessi (Vilkkä & Airaksinen 2003).

Päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössä Lagstedtin ja Kotilan (2015) mukaan opiskelija osoittaa valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan käytännön asiantuntijatehtävässä. Päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö rakentuu oman ammattialan työskentelyn aikana raportiksi työtehtävien ohessa. Päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössä opiskelija peilaa omaa päivittäistä työtään kirjallisuudesta löytyviin malleihin ja teorioihin. Päiväkirjamuotoinen

opinnäyte soveltuu opiskelijoille, jotka ovat ammattikorkeakoulututkinnon edellyttämissä työtehtävissä, mutta jotka eivät ole vielä laatineet opinnäytetyötään. Opinnäytetyömuodoista päiväkirjamuotoinen työ on uusi eikä välttämättä vielä käytössä kaikissa ammattikorkeakouluissa.

Kaikista kolmesta opinnäytetyötyypistä on Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa omat arviointikriteerinsä, joskin pääosiltaan kriteerit ovat kaikille töille yhtenäisiä. Kaikista töistä arvioidaan työn asemointi, teoriataustan hyödyntäminen, mielekkäiden menetelmien ja työtapojen soveltaminen, kirjoitusasun ohjeenmukaisuus ja projektinhallinta (Lagstedt & Kotila, 2015).

Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää opinnäytteen koettua hyötyä alumnien arvioimana. Vastajia pyydettiin arvioimaan seuraavia aiempaan tutkimukseen tukeutuvia ulottuvuuksia: opinnäytetyöprosessi kehitti ammattiin liittyviä työprosessejani (Leinonen, 2012; Lagstedt, 2015), vahvisti asemiani työmarkkinoilla (Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005, s. 30), kehitti asiantuntijuuttani (Leinonen, 2012; Frilander-Paavilainen, 2005, s. 23) ja vahvisti osaamistani perustella työssäni tekemiäni ratkaisuja (Julkunen, 2002; Toljanen & Vuorijärvi, 2007). Mahdollisia aiempaan tutkimukseen pohjautumattomia ulottuvuuksia selvitettiin avoimella kysymyksellä: Minkälaisia valmiuksia opinnäytetyöprosessi kehitti?

1. Miten alumnin arvioima opinnäytetyön koettu hyöty on yhteydessä opinnäytetyön muotoon ja koulutusohjelmaan?

2. Miten alumnit arvioivat opinnäytetyön koettua hyötyä työprosessien kehittämässä, työmarkkina-asemassa, asiantuntijuuden kehittymisessä ja työssä tehtävien ratkaisujen perustelemisessä? Miten edellä mainitut ovat yhteydessä koulutusohjelmaan ja opinnäytetyön muotoon?

3. Miten alumnit kuvailevat opinnäytetyön koettua hyötyä laadullisessa aineistossa?

Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimus toteutettiin osana kevään 2020 alumnikyselyä. Alumnikysely on korkeakoulun tapa kerätä palautetta koulutuksen vaikuttavuudesta entisiltä opiskelijoilta. Kyselyyn liitettiin myös strukturoituja kysymyksiä sekä avoin kysymys opinnäytetyön koetusta hyödystä (Liite 1). Kysely kohdennettiin korkeakoulusta vuonna 2018 valmistuneille, ja se lähetettiin huhtikuussa 2020 sähköpostitse yhteensä 1886 alumnille. Kyselyyn oli mahdollista vastata 7.4.2020–30.4.2020 välisenä aikana. Muistutusviesti lähetettiin kahteen kertaan, 17.4. ja 27.4. Tarkempi kuvaus kyselyn teknisestä toteuttamisesta löytyy Alumnikysely 2020 -raportista (Haaga-Helia alumnikysely 2020).

Tutkimusaineisto ja sen analysointi

Yhteensä 644 alumnia vastasi kyselyyn, mikä on 34 prosenttia kohderyhmästä. Joidenkin kysymyksien kohdalla on puuttuvia vastauksia, joita ei ole korvattu millään keinotekoisilla arvoilla. Puuttuvien vastausten takia tulosten n-arvot vaihtelevat.

Tarkasteltavia muuttujia (työprosessien kehittäminen, työmarkkina-asema, asiantuntijuuden kehittyminen ja työssä tehtä-

vien ratkaisujen perustelemiseen) mitattiin viisiportaisella mielipideasteikolla: 1 = eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = en samaa enkä eri mieltä, 4 = jokseenkin samaa mieltä, 5 = samaa mieltä. Tarkasteltavat muuttujat ovat kategorisia järjestysasteikollisia muuttujia, joista voidaan laskea frekvenssitaulukkoita ja ristiintaulukointeja. Muuttujien välisiä riippuvuuksia on selvitetty myös Spearmanin järjestyskorrelaation ja sen merkitsevyyden avulla. Taus-tamuuttujina käytetään kategorisia muuttujia, jotka ovat toimipiste, koulutusohjelma ja opinnäytetyön muoto.

Tuloksissa on käytetty keskiarvoja, keskihajontoja ja keskiarvon virhemarginaaleja. Näitä käytettäessä mielipideasteikolliset muuttujat on tulkittu välimatka-asteikollisiksi. Tulosten laskentaan ja grafiikan laadintaan on käytetty seuraavia Pythonin moduuleita: Pandas, Matplotlib.pyplot, Seaborn ja SciPy.stats (Marsja, 2018).

Tässä tutkimuksessa monimenetelmällisyyttä käytettiin määrällisen aineiston täydentämiseen laadullisella aineistolla ja sen analyysillä (Greene ja muut, 1989; Petter & Gallivan, 2004; Creswell & Plano Clark, 2011). Määrällinen ja laadullinen aineisto kerättiin samaan aikaan ja analysoitiin toisistaan riippumattomasti (Creswell & Plano Clark, 2011). Analysointivaiheen jälkeen kirjoittajat tekivät vertailua ja tulkintaa analyysin tuloksista (Creswell & Plano Clark, 2011).

Laadullinen aineisto koostuu vastauksista, jotka saatiin kysymällä, minkälaisia valmiuksia opinnäytetyöprosessi kehitti. Laadullisessa analyysissä sovellettiin temaattista analyysia (Braun & Clarke, 2006). Temaattisessa analyysissä aineistosta tunnistetaan, analysoidaan ja raportoidaan siinä toistuvia teemoja. Temaattisessa analyysissä pyritään saamaan esille tutkit-

tavien kokemuksia ja niiden merkityksiä. Analyysi eteni kolmen vaiheen kautta: aineistoon tutustuminen ja pelkistäminen, aineistossa toistuvien teemojen jäsentäminen sekä tulkinta suhteessa tutkittavaan ilmiöön. Avoimen kysymyksen vastauksista oli nostettavissa kuusi erilaista kokemusryhmää.

Tarkastelemme tässä artikkelissa opinnäytetyön koettua hyötyä koko aineistossa (n=644) sekä osa-aineistossa, joka muodostuu kolmessa suurimmassa koulutusohjelmassa tutkintonsa suorittaneiden alumnien vastauksista (n=296), koska nämä olivat riittävän suuria tilastolliseen vertailuun. Analyysi kohdistuu opinnäytetyön koettuun hyötyyn ja koulutusohjelmakohtaisessa tarkastelussa lisäksi opinnäytetyön muodon ja tavoitteiden välisiin yhteyksiin.

Tulokset

Opinnäytetyön koettu hyöty: kaikki vastaajat

Yli puolet vastaajista (56,9 %, n=367) oli tehnyt tutkimustyyppisen opinnäytetyön. Toiseksi yleisin oli toiminnallinen opinnäytetyö (36,1 %, n=233), jossa tehdään jokin tuote työelämään. Päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön oli tehnyt vain 6,5 % (n=42) vastaajista. Kaksi vastaajaa ei ollut ilmoittanut opinnäytetyönsä muotoa.

Kyselyssä alumneja pyydettiin arvioimaan, kuinka he kokivat opinnäytetyön hyödyn ja testattiin, kuinka tehdyn opinnäytetyön muoto ja koettu hyöty olivat yhteydessä toisiinsa. Yli puolet tutkimustyyppisen tai toiminnallisen opinnäytetyön tehneistä alumneista arvioi opinnäytetyönsä hyödylliseksi, päiväkirjamuotoisen opinnäytteen tehneistä 29 prosenttia

Taulukko 1

Opinnäytetyön koettu hyöty opinnäytetyön muodon mukaan, kaikki vastaajat (% , n=640).

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Toiminnallinen (n=233)	4 %	17 %	24 %	35 %	20 %
Tutkimustyyppinen (n=366)	4 %	12 %	26 %	35 %	22 %
Päiväkirja-muotoinen (n=41)	15 %	29 %	27 %	22 %	7 %

Khiin neliö -testin mukaan erot merkitseviä ($p = 0,005$)

(jokseenkin samaa mieltä tai samaa mieltä) (Taulukko 1). Khiin neliö -testin mukaan opinnäytetyön koetulla hyödyllä oli merkitsevät erot eri opinnäytetyömuotojen välillä ($p = 0,005$). Tulosta voi osittain selittää sillä, että päiväkirjamuotoisessa opinnäytetyössä opiskelija osoittaa osaamistaan ammattiopintoihin liittyväällä alalla, kun tutkimustyyppinen ja toiminnallinen ovat enemmän uuden tiedon tuottamiseen liittyviä opinnäytegeenrejä.

Alummit arvioivat opinnäytetyön edistäneen työprosessien kehittämistä, omaa työmarkkina-asemaansa, asiantuntijuuttaan ja työssä tehtävien ratkaisujen tekemistä (Taulukko 2). Kaikki opinnäytetyölle määritellyt tavoitteet olivat tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä koettuun hyötyyn (mielipideasteikkojen väliset

Spearmanin järjestyskorrelaatiokertoimet ja niiden kaksisuuntainen $p < 0,010$).

Opinnäytetyön koettu hyöty: tietojenkäsittelyn, liiketalouden ja johdon assistenttikoulutuksen alumnit

Opinnäytetyön koettuja hyötyjä arvioitiin osa-aineistossa, jonka muodostivat kolmen suurimman koulutusohjelman alumnit. Yli puolet (55,7 %, n=165) osa-aineiston alumneista oli valmistunut liiketalouden koulutusohjelmasta ja vajaa neljäsosa (23,3 %, n=69) tietojenkäsittelyn ohjelmasta. Johdon assistenttityön koulutuksesta oli valmistunut viidennes (20,9 %, n=62) osa-aineiston vastaajista.

Liiketalouden, tietojenkäsittelyn ja johdon assistenttikoulutuksen tutkin-

Taulukko 2

Opinnäytetyön koettu hyöty tavoitteiden mukaan arvioituna, kaikki vastaajat (%)

	Eri mieltä (%)	Jokseenkin eri mieltä (%)	Ei samaa eikä eri mieltä (%)	Jokseenkin samaa mieltä (%)	Samaa mieltä (%)	N
Työprosesseja	9,2	18,7	26,6	31,4	14,2	643
Asemia	20,3	24,2	30,3	15,8	9,3	644
Asiantuntijuutta	7,9	11,4	20,7	37,7	22,3	642
Ratkaisuja	12,1	17,8	29,3	26,9	13,9	639

Taulukko 3

Opinnäytetyön koettu hyöty ja koulutusohjelma (tietojenkäsittelyn, liiketalouden ja johdon assistenttityön koulutuksen alumnit) (n=296)

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma (n=69)	7 %	23 %	25 %	28 %	17 %
Liiketalouden koulutusohjelma (n=165)	4 %	13 %	24 %	41 %	19 %
Johdon assistenttityön koulutusohjelma (n=62)	0 %	23 %	35 %	26 %	16 %

Khiin neliö -testin mukaan erot eivät ole merkitseviä ($p = 0,055$).

non suorittaneiden alumnien opinnäytetyömuodot olivat jakaantuneet samoin kuin koko aineistossa; tutkimustyyppinen opinnäytetyö oli yleisin, sen oli tehnyt yli puolet (52 %, n=154) vastaajista, toiminnallisen opinnäytteen oli tehnyt reilu kolmannes (36,8 %, n=109) ja päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön 11,1 prosenttia (n=33) osa-aineiston alumneista. Päiväkirjamuotoinen opinnäyte on uusin opinnäytetyön muoto eikä välttämättä yhtä tunnettu ja laajasti käytössä kaikissa koulutusohjelmissä. Sen tekeminen myös edellyttää, että opiskelijalla on työpaikka opiskeltavalta alalta.

Eri koulutusohjelmista valmistuneet alumnit kokivat opinnäytetyön hyödyn

samansuuntaisesti (Taulukko 3). Koulutusohjelmien välillä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja opinnäytetyön koetussa hyödyssä ($p = 0,055$).

Opinnäytetyön muodon ja koetun hyödyn välillä sen sijaan oli merkitseviä eroja ($p = 0,047$). Aineiston kolmen suurimman koulutusohjelman alumnit arvioivat, että toiminnallinen ja tutkimustyyppinen opinnäytetyö koettiin jokseenkin hyödyllisinä, kun taas päiväkirjamuotoisen opinnäytetyön hyötyä ei arvioitu yhtä merkittäväksi (Taulukko 4).

Osa-aineiston, tietojenkäsittelyn, liiketalouden ja johdon assistenttityön kou-

Taulukko 4

Opinnäytetyön muoto ja opinnäytteen koettu hyöty osa-aineistossa (n=296)

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Toiminnallinen (n=109)	3 %	20 %	22 %	39 %	17 %
Tutkimustyyppinen (n=154)	3 %	14 %	29 %	34 %	21 %
Päiväkirjamuotoinen (n=33)	12 %	27 %	27 %	24 %	9 %

lutuksen alumnit, kokivat opinnäytetyön kehittäneen asiantuntijuutta (Khiin neliö -testin $p = 0,460$). Tilastollisesti merkitsevää yhteyttä ei kuitenkaan havaittu opinnäytetyön muodon ja tavoitteiden; työprosessien kehittämisen (Khiin neliö -testin $p = 0,072$), työmarkkina-aseman (Khiin neliö -testin $p = 0,342$), asiantuntijuuden kehittämisen (Khiin neliö -testin $p = 0,237$) ja työssä tehtävien ratkaisujen perustelemisen (Khiin neliö -testin $p = 0,709$) välillä.

Opinnäytetyön koettu hyöty: laadullinen aineisto

Alumnit kuvasivat opinnäytetyön koettua hyötyä temaattisen analyysin perusteella kuudella eri tavalla (Taulukko 5).

Avoimissa vastauksissa korostui kehittyminen *tutkivana ja kehittävänä kirjoittajana* (Taulukko 5). Tämä tarkoitti oppimiskokemuksena harjaantumista tieteellisessä kirjoittamisessa tai yleensä kirjoitustaidon korostumista, systemaattista tiedon pro-

sessointia, informaation hakemista ja toiminnan perustelemista faktoilla. Asemoituminen tutkivaksi, kehittäväksi asiantuntijaksi akateemisin taidoin loi jännitteen kehittävän intressin ja tutkimuksen teon välille. Oppimisen matka saattoi jäädä puolitiehen.

“Valitsin opinnäytetyöni aiheen siten, että pääsin opiskelemaan sitä varten ennestään tuntematonta palvelumuotoilun teoriaa, joka ei ollut osana aiempia opin-tojani. Opinnäytetyön tekeminen kehitti-kin taitoa sisäistää laajoja teoriakokonai-suuksia eri lähteitä kriittisesti analysoi-den sekä vertaillen ja yhdistellen.”

”Tutkimuksesta kiinnostuneille opiske-lijolle tutkimusmetodeihin liittyvä tu-ki ja opetus ei tosin ollut riittävää. Jou-duin opiskelemaan asiaa itsenäisesti ja nyt maisteriopintojen metodiopintojen kautta olen ymmärtänyt, kuinka huono-sti olin opinnäytetyössäni varusteltu tekemään tutkimusta. On toki toisaal-ta ymmärrettävää, että amk-opinnois-

Taulukko 5

Alumnien kuvaama opinnäytetyöprosessin koettu hyöty

Opinnäytetyön koettu hyöty (teemat)	Hyötyä kuvaavat sisällöt
Kehittyminen tutkivana ja kehittävänä kirjoittajana	kirjoitustaito tiedon käsittely toiminnan perustelu
Kehittyminen projektiosaajana	suunnitelmallisuus ennakointi
Kehittyminen substanssiosaajana	työtaidot
Kehittyminen kehittävässä työotteessa	itsensä johtaminen reflektointi työn arviointi
Hyödytön opinnäytetyö, ei-oppijat	osaamisen kehittämisestä irrationaalinen opinnäyte
Kehittyminen yhteistyöosaajana	yhteistyökumppaneiden tunnistaminen verkostot

sa painotus ei ole niin paljon teoriassa ja tutkimisessa, vaan kehittämisessä ja käytännössä.”

Alumnit vastasivat saaneensa merkittäviä *valmiuksia projektiosaamiseen* (Taulukko 5). Itse opinnäytetyön tekemisen aika-*tauluttaminen* työn ja muiden opintojen paineessa edisti ajanhallintaa, projektien loppuun saattamista ja projektien johtamista. Aikataulut ja työn valmiiksi saattaminen kehittivät suunnitelmallisuutta, asioiden ennakoimisosuamista ja kykyä jäsentää isoja kokonaisuuksia osiin. Alumnit arvostivat näiden taitojen kerryttämistä osana työelämässä tarvittavaa asiantuntijuutta. *”Pitkäjänteisen projektin loppuun saattamista.”* *”Järjestelmällisyyttä, johdonmukaisuutta ja oman toiminnan suunnittelua”*

Kolmanneksi teemaksi laadullisessaaineistossa muodostuivat alumniensa *kokemukset substanssitaitojen kehittymisestä* opinnäytetyöprosessissa (Taulukko 5). Opinnäytetyö nosti ammatillista osaamista ja arvostusta omaa valittua substanssia laa kohtaan. Konkreettiset työtaidot kehittyivät ja syvenyivät. *”Yleisesti ymmärrystä pörssi-markkinoista ja piensijoittamisesta. Peruspilarit oman salkun rakentamiseen ja sijoitusohjesäännön laatimiseen yhtiöille.”* *”Valmiuksina opinnäytetyö kehitti eniten workshop taitojani ja Service Design työkalujen käyttöönottoa.”*

Opinnäytetyön prosessin hallinta harjaannutti opiskelijoita itsenäiseen työskentelyyn sekä kehitti kokonaisvaltaisesti *itseohjautuvaa ja kehittävää* työotetta (Taulukko 5). Sekä itsenäinen työskentely että itseohjautuva ja kehittävä työote ovat tärkeitä työelämätaitoja.

Oma kehittyminen asiantuntijataidoissa huomattiin, kun työskentely vaati reflek-

tointia ja työn arviointiosaamista. Vastauksista käy ilmi, että monet alumnit olivat olleet opinnäytetyöprosessin aikana töissä. Heidän kokemustensa mukaan kahden ison asian läpivieminen vaati kärsivällisyyttä ja kokonaisuuksien hallintaa sekä edisti priorisointikykyä. Nämä taidot ovat niin sanottuja metataitoja, jotka kuuluvat luontevasti asiantuntijuuden osaamisvalikoimaan sekä edistävät uusien asioiden ja tehtävien oppimista monitasoisessa työssä. *”Ensisijaisesti itsensä johtamisen taitoja.”* *”Ehkä se kuitenkin auttoi minua erittelemään, sanoittamaan omaa tekemistäni ja osaamistani ja antoi ammatillista itsevarmuutta.”*

Yhtä suuri ryhmä substanssiosaajien ja oppimaan oppijoiden kanssa muodostui *ei-oppijoiden* ryhmästä (Taulukko 5). Alumniensa kokemukset tässä ryhmässä muotoutuivat turhautumisesta tuttu-*jen asioiden kertaamiseen tai huonoksi koettuun ohjaamiseen.* *”Opinnäytetyössäni ei ollut sanaakaan, mitä en olisi tiennyt ennen kuin aloitin sitä kirjoittamaan. Mitä opinnäytetyöstä opin oli, että pystyn kirjoittamaan 60 sivua turhaa jaarittelua.”* *”I did not feel at all supported during my thesis process.”*

Osa alumneista koki opinnäytteen turhaksi. Tämän kokemuksen taustalla on tunne siitä, että opinnäytettä ei onnistuttu sitomaan osaksi opiskelijan asiantuntijuuden kasvua. Haasteelliseksi opinnäytetyö muotoutui myös, kun opiskelija koki jääneensä vaille tukea. Ongelmana oli myös ohjauksen puute tai ohjaajan kykenemättömyys auttaa prosessissa. *”Se oli pakollinen paha, joka viivästytti valmistumista. Tein avainasiakaspäällikkö tehtäviä kokopäiväisesti. Siksi iltaisin ei enää riittänyt motivaatiota tehdä opparia, koska se jäi ikävästi ainoana asiana roikkumaan ennen valmistumista.”*

Opinnäytetyön tarkoitus on paitsi kehittää opiskelijan osaamista myös tuottaa uutta osaamista työelämään.

Opinnäytetyöprosessi ohjasi automaattisesti yhteistyöhön toisten asiantuntijoiden kanssa (Taulukko 5). Yhteistyökumppaneina olivat muun muassa omat kollegat, työpaikan sidosryhmät, asiakasyritykset sekä tutkimuksen ja kehittämisen kohteessa olevat toimijat. Kyky toimia eri ammattilaisten kanssa verkostoissa kehittyi.

Johtopäätökset

Opinnäytetyön tarkoitus on paitsi kehittää opiskelijan osaamista myös tuottaa uutta osaamista työelämään, mitä odotetaan erityisesti ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiltä (Rissanen, 2003). Rissanen (2003) mukaan opinnäytetyön kontribuutio ei ole tiedeyhteisö vaan työelämä. Tiedon tuottamisen lähtökohtana tieteellisyyden sijaan on asiantuntijuus. Tämän tutkimuksen tulosten mukaan opinnäytetyöprosessilla on merkittävä yhteys opinnäytetyön koettuun hyötyyn. Opinnäytetyö oli hyödyllisintä asiantuntijuuden kehittymiselle. Vähiten hyödylliseksi se arvioitiin työmarkkina-asemalle. Opinnäytetyöllä oli myös yhteys työprosessien kehittämiseen ja työssä tarvittavien ratkaisujen perustelemiseen.

Opinnäytetyö on prosessina ja tuotoksena ja myös hyödyn näkökulmasta erillinen riippuen siitä, onko opinnäyte tut-

kimustyyppinen, toiminnallinen vaiko päiväkirjamuotoinen. Aiemmissä tutkimuksissa opinnäytemuotoja ei ole eroteltu (vrt. Rissanen, 2003; Frilander-Paavilainen, 2005; Vuorijärvi, 2013). Laadullisessa aineistossa korostuivat tutkimuksellisen opinnäytetyön hyödyt, kuten kirjoittamaan oppiminen, mutta myös toiminnallisen opinnäytetyön tiivis yhteys työssä tarvittavaan käytännölliseen osaamiseen. Vastausten perusteella päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö osoittautui vähemmän hyödylliseksi osaamisen kehittämisessä. Sen rooli onkin enemmän jo hankitun osaamisen osoittamisessa. Kyseinen opinnäytemuoto on luotu henkilöille, jotka ovat jo ammattikorkeakoulututkinnon edellyttämässä työtehtävissä.

Tehdyn tutkimuksen pohjalta näyttää siltä, että opinnäytetyö voisi tarjota paremmat valmiudet työelämään siirtymiseen. Oma erillinen kysymyksenä on päiväkirjatyypinen opinnäytetyö, joka on alun perin kehitetty nimenomaan opiskelijan ammatilliseen kasvuun, työelämätaitojen kehittämiseen sekä nimenomaan osaamisen osoittamiseen (Lagstedt & Kotila, 2015). Toisaalta tämä on ensimmäinen tutkimus, jossa päiväkirjatyypisen opinnäytetyön hyötyjä kysytään työelämässä jo jonkin aikaa olleilta henkilöiltä. Tähänastinen palaute on kerätty pääasiallisesti valmistuspalautteesta ja itse opinnäytetyöhön tehdyistä reflektioista, joissa opinnäytetyön hyödyt työelämään on yleensä arvioitu huomattavasti positiivisemmiksi.

Kirjoittamisen taidot ovat tärkeitä opinnäytetyössä tavoiteltavia taitoja (Rissanen, 2003; Jolkkonen, 2007; Frilander-Paavilainen, 2005; Lundgren & Robertson, 2013; Lagstedt & Kotila, 2015; Agyayo & Robertsson, 2020). Koulutusohjelmien välillä on erilaisia käytänteitä esimer-

kiksi opinnäytetyön ohjauksessa ja asian-
tuntijayhteisön kirjoittamisen genressä
(Vuorijärvi, 2013; Lankinen & Vuorijär-
vi, 2010). Tämä näkyy myös tämän tutki-
muksen tuloksissa.

Korkeakoulun tapa järjestää opinnäyte-
töiden prosessit sekä ohjaus kertovat sa-
malla korkeakoulupedagogisesta ymmär-
ryksestä organisaatiossa. Vahvan akatee-
misen nosteen vaikutuksen dominoides-
sa ammattikorkeakoulujen opinnäytetöi-
tä syntyy jännite tutkimus- ja kehittämi-
sorientaation välille, joka säteilee ohjaajan
ja opiskelijan työhön. Pahimmillaan opin-
näytetyö muodostuu pakolliseksi ja irral-
liseksi saarekkeeksi usein jo työelämässä
olevan opiskelijan asiantuntijuuden ke-
hittymisessä.

Aiemmissa opiskelijoille suunnatuissa
opinnäytetyötutkimuksissa on kuvatu-
tu, kuinka opinnäytetyö tukee ammatil-
lista kasvua ja ammatissa vaadittavien tai-
tojen kehittymistä (Frilander-Paavilainen,
2005; Jolkkonen, 2007; Lagstedt & Ko-
tila 2015). Frilander-Paavilaisen (2005)
mukaan opinnäytetyö kehitti yksilöllistä
asiantuntijuutta (itseohjautuvuus, ongel-
manratkaisukyky, metataidot ja itseilmai-
su) ja yhteisöllistä asiantuntijuutta (työ-
elämää uudistava, yleiset työelämä- ja yh-
teistyötaidot). Tässä tutkimuksessa opin-
näytteeseen liittyvää asiantuntijuuden kas-
vua vauhditti myös substanssiin pohjau-
tuviin tutkimuksiin perehtyminen (Vrt.
esim. Frilander-Paavilainen, 2005; Jolk-
konen, 2007; Lagstedt & Kotila, 2015).

Opinnäytteiden hyödyt kietoutuvat ky-
symykseen ammattikorkeakoulun roolis-
ta alueensa kehittäjänä. Sitä voi jäsentää
kontekstuaalisen pedagogiikan näkökul-
masta. Kontekstuaalinen korkeakoulupe-
dagoginen ymmärrys (Heikkinen & Kuk-
konen, 2019) ottaa huomioon oppimisen

prosessit, toiminnan kehittymiseen tarvit-
tavan tietoperustan ja asiantuntijan reflek-
toivan työotteen. Kontekstuaalinen näkö-
kulma ottaa huomioon myös opiskelijan
kehittämistäressit, erilaiset toimintaym-
päristöt sekä yksilöllisen ammatillisen kas-
vun.

Parhaimmillaan opinnäytetyö on vastaus
moneen tarpeeseen: tutkimus- ja kehittä-
miskohteen tarpeeseen, opiskelevan asian-
tuntijan osaamisen kehittymisen tarpeisiin,
korkeakoulun TKI-toiminnan edistämi-
seen sekä opettajan ja korkeakoulun ver-
kostojen laajentamiseen. Kontekstuaalinen
korkeakoulupedagogiikka huomioi yksilö-
tason sekä lokaalit että globaalit toiminnan
ja kehittämisen kentät.

Laadullisessa aineistossa nousivat esille
opinnäytteen kirjoittamisgenren harjaan-
nuttamisen haasteet. Jotta kapea-alaiselta
ohjausotteelta voidaan välttyä, opinnäyte-
työn ohjauksissa olisi hyvä ottaa näkökul-
maksi Peavyn (2001, ss. 16–17) ohjatun
osallistumisen malli, jossa korostuu välitön
vuorovaikutus ja konkreettinen yhteiske-
hittäminen.

Vaikuttava, oppijaa, opettajaa ja työelä-
mää kehittävä opinnäytetyö mahdollistuu,
kun ohjaaja osaltaan pohtii ohjausfiloso-
fiaansa. Millaista toimintaa hän itse nou-
dattaa, ja miten korkeakoulun opinnäyte-
työkulttuuri ohjaa ohjaamaan? Opiskelijaa
on vaikea ohjata, ellei ohjaaja ole tietoinen
omista ohjausmenetelmistään ja toimintaa
ohjaavista käsityksistään ja tavoitteistaan.
Opinnäytetyö tulee nähdä ammatillisen
kasvun, tutkivan ja kehittävän työotteen,
verkostoitumisen, käytännön ja teorian in-
tegration sekä työelämän kehittämisen vä-
lineenä. Kyseinen moninaisuus on oivallet-
tava niin korkeakoulun, korkeakouluopet-
tajan, opiskelijan kuin työelämän toimijoi-
denkin näkökulmista.

Korkeakoulukentällä korostetaan usein opinnäytteiden hyötyjä, ja perinteisesti opinnäytetoissa ajatellaan olevan kolme osapuolta: ohjaaja (oppilaitos), opiskelija ja työelämä. Olisi kuitenkin tärkeää nähdä neljäskin osapuoli, joka ohjaushetkelä ei vielä ole läsnä: työelämään siirtynyt työntekijä. Jatkossa on syytä realistisesti pohtia, miten korkeakoulun, työelämän ja opiskelijan intressit saadaan paremmin limitettyä siten, että myös opintojen jälkeen alumnit voivat kokea opinnäytteen olleen hyödyllinen työn ja oppimisen integroinnin muoto.

Lähdeluettelo

- Aguayo-Gonzalezin, M., Leyva-Moral, J. M., San Rafael, S., Fernandez, M. I., & Gómez-Ibáñez, R. (2020). Graduated nurses' experiences with baccalaureate thesis writing: A qualitative study. *Nursing & Health Sciences*, 22(3), 563–569. <https://doi.org/10.1111/nhs.12693>
- Aho, H.-R., & Hollanti, P. (2007). Informaatiolukutaidon integroitu opetus: yhtä matkaa kohti kriittistä ajattelua. Teoksessa M. Toljanen, & A. Vuorijärvi (toim.), *Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö kehittämiskohteena: Käytännön kokemuksia ja perusteltuja puheenvuoroja* (ss. 162–169). Oulun seudun ammattikorkeakoulu.
- Asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141129>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology* 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (2. painos). SAGE Publications Inc.
- Evens, M., Verburgh, A., & Elen, J. (2013). Critical thinking in college freshmen: The impact of secondary and higher education. *International Journal of Higher Education*, 2(3), 139–151. <https://doi.org/10.5430/ijhe.v2n3p139>
- Frilander-Paavilainen, E.-L. (2005). *Opinnäytetyö asiantuntijuuden kehittäjänä ammattikorkeakoulussa*. [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/19861/opinnayt.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Gallart, A., Bardallo, M. D., de Juan, M. Á., Rodríguez, E., Fuster, P., & Monforte-Royo, C. (2015). Impact of the bachelor's thesis on the nursing profession. *Nurse education today*, 35(1), 16–17. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2014.09.011>
- Greene, J. C., Caracelli, V. J., & Graham, W. F. (1989). Toward a conceptual framework for mixed-method evaluation designs. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 11(3), 255–274. <https://doi.org/10.3102/01623737011003255>
- Haaga-Helia Alumnikysely. (2020). Julkaisematon raportti. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Saatavissa kirjoittajilta.
- Hakala, J. T. (2019). *Opinnäyteopas ammattikorkeakouluille*. Gaudeamus.
- Heikkinen, H. L. T., & Kukkonen, H. (2019). Ammattikorkeakoulu toisin ajateltuna. *Aikuiskasvatus*, 39(4), 262–275. <https://doi.org/10.33336/aik.88096>
- Heinonen, J. (2006). *Suomalaisten tie-de- ja ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt ohjaajien silmin* [Väitöskirja, Tampereen yliopisto]. Trepo. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/67678/951-44-6726-4.pdf?sequence=1>
- Himanka, J. (2018). *Korkein opetus. Opettaminen yliopistossa ja korkeakoulussa*. Vastapaino.
- Holmberg, L. (2006). Coach, consultant or mother: Supervisors' views on quality in the supervision of bachelor theses. *Quality in Higher Education*, 12(2), 207–216. <https://doi.org/10.1080/13538320600916833>
- Hyytinen, H. (2015). *Looking beyond the obvious: Theoretical, empirical and methodological insights into critical thinking* [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/154312/LOOKINGB.pdf?sequence>
- Jolkkonen, A. (2007). Missä on opinnäytetyöprosessin laatu? Teoksessa M. Toljanen, & A. Vuorijärvi (toim.), *Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö kehittämiskohteena: Käytännön kokemuksia ja perusteltuja puheenvuoroja* (ss. 12–19). Oulun seudun ammattikorkeakoulu.
- Julkunen, J. (2002). *Vieras ja oma teksti kohtaavat insinööriyössä: mitä lähteiden käyttö osoittaa ammattikorkeakouluinsinöörin asiantuntijuudesta ja osaamisesta?* [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/150969>.
- Kapborg, I., & Berterö, C. (2002). Critiquing bachelor candidates' theses: Are the criteria useful? *International Nursing Review*, 49(2), 122–128. <https://doi.org/10.1046/j.1466-7657.2002.00123.x>
- Kowalczyk-Walędziak, M., Lopes, A., Underwood, J., Daniellad, L., & Clipae, O. (2019). Meaningful time for professional growth or a waste of time? A study in five countries on teachers' experiences within master's dissertation/thesis work. *Teaching Edu-*

ation, 31(4), 459–479. <https://doi.org/10.1080/10476210.2019.1649649>

Lagstedt, A. (2015). *Diary Thesis as a Tool for Professional Growth and for Co-operation between Universities and Business*. Practitioners Proceedings 2015 University-Industry Interaction Conference: Challenges and Solutions for Fostering Entrepreneurial Universities and Collaborative Innovation, Berlin, Germany.

Lagstedt A., & Kotila H. (2015). Päiväkirjamuotoinen oppinnäyte vauhdittaa valmistumista. Teoksessa H. Kotila, & K. Mäki (toim.), *21 tapaa tehostaa ammattikorkeakouluopintoja* (ss. 153–164). Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Lankinen, P., & Vuorijärvi, A. (2010). Kohti ammatillisen asiantuntijayhteisön voimagenrejä. Teoksessa P. Lambert, & L. Vanhanen-Nuutinen (toim.), *Hankekirjoittaminen. Välineitä hanketoimintaan ja oppinnäyttyöhön* (ss. 259–271). Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Leinonen, R. (2012). *Opiskeluorientaatiot ja oppinnäytetyön vertaistilanteet opiskelijoiden asiantuntijuuden kehittymisen tukena* [Väitöskirja, Oulun yliopisto]. Jultika. <http://urn.fi/urn:isbn:9789514298448>

Lindstedt, J., Kauppinen, R., & Lagstedt, A. (2020). Personalizing the learning process with Wihi. Teoksessa A. Pucihar, M. Kljajić Borštnar, R. Bons, H. Cripps, A. Sheombar, & D. Vidmar (toim.), *33rd Bled eConference Enabling Technology for a Sustainable Society, June 28–29, 2020. Online Conference proceedings* (ss. 305–318). University of Maribor, University Press. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020090969096>

Llaurado-Serra, M., Rodríguez, E., Gallart, A., Fuster, P., Monforte-Royo, C., & De Juan, M. Á. (2018). Assessing the competences associated with a nursing bachelor thesis by means of rubrics. *Nurse Education Today*, 66, 103–109. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.04.009>

Lunden, M., Andersson B. T., & Lundgren, S. M. (2016). Topics and epistemological trends in Swedish bachelor theses in radiography. *Creative Education*, 7(6), 852–860. <https://doi.org/10.4236/ce.2016.76089>

Lundgren, S. M., & Halvarsson, M. (2009). Students' expectations, concerns and comprehensions when writing theses as part of their nursing education. *Nurse Education Today*, 29(5), 527–532. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2008.11.010>

Lundgren, S. M., & Robertsson, B. (2013). Writing a bachelor thesis generates transferable knowledge and skills useable in nursing practice. *Nurse Education Today*, 33(11), 1406–1410. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.10.019>

Marsja, E. (2018, marraskuu 29). Exploratory data analysis in Python using Pandas, SciPy, and Seaborn. *Erik Marsja*. <https://www.marsja.se/explorative-data-analysis-with-pandas-scipy-and-seaborn/>

Meus, W., Van Looy, L., & Libotton, A. (2004). The bachelor's thesis in teacher education. *European Journal of Teacher Education*, 27(3), 299–321. <https://doi.org/10.1080/0261976042000290813>

Nummenmaa, A. R., & Lautamatti, L. (2004). *Ohjaajana oppinnäytetöiden työprosesseissa. Ryhmäohjauksen käytäntöä ja teoriaa*. Tampere University Press.

Peavy, R. V. (2001). *Elämäni työkirja. Konstruktivististen ohjausperiaatteiden soveltaminen: tehtäviä ja harjoituksia*. Hogrefe Psykologien Kustannus.

Petter, S. C., & Gallivan, M. J. (2004). Toward a framework for classifying and guiding mixed method research in information systems. *Proceedings of the Hawaii International Conference on System Sciences*, 37, 4061–4070. [OSRMA01]. <https://doi.org/10.1109/hicss.2004.1265614>

Rissanen, R. (2003). *Työelämälähtöinen oppinnäytetyö oppimisen kontekstina: fenomenografia näkökulmia tradenomian oppinnäyttyöhön*. [Väitöskirja, Tampereen yliopisto]. Trepo. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/67321/951-44-5806-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Toljanen, M., & Vuorijärvi, A. (toim.) (2007). *Ammattikorkeakoulun oppinnäytetyö kehittämiskohteena Käytännön kokemuksia ja perusteltuja puheenvuoroja*. Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

Tuononen, T. (2019). *Employability of university graduates: The role of academic competences, learning and work experience in the successful transition from university to working life*. [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/300309/Employab.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Vilka, H., & Airaksinen, T. (2003). *Toiminnallinen oppinnäytetyö*. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vuorijärvi, A. (2013). *Tekstiläji ja yhteisö: ammattikorkeakoulun oppinnäytetyön diskurssio tekstinä. Suomen kieli Suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuksien laitos*. [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/40126/tekstila.pdf?sequence=1>

Välimaa, J. (2018). *Opinteillä oppineita. Suomalainen korkeakoulutus keskiajalta 2000-luvulle*. University Press of Eastern Finland.

Väänänen, I., Lahtinen, P., & Laitinen-Väänänen, S. (2021). Ammattikorkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä oppinnäytetyön työelämäyhteydestä. *Ammattikasvatuksen Aikakauskirja*, 23(2), 50–64. <https://journal.fi/akakk/article/view/109878>